

УДК 656.7012.34.008.8 (045)

Ю. А. ПАЛАМАРЧУК, І. В. ШЕВЧЕНКО

Національний авіаційний університет

**ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ СУБ'ЄКТІВ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ – ХЕНДЛІНГІВ
ТА АВІАКОМПАНІЙ**

У статті розглянуто взаємодію хендлінгів, які створені на базі аеропорту та авіакомпаній, розроблено схему взаємодії хендлінгу та авіакомпанії. Результати дослідження дозволять визначити рейтинг авіакомпанії та оптимальну стратегію діяльності аеропорту.

Ключові слова: хендлінг, аеропорт, авіакомпанія, хендлінгові компанії, хендлінгові послуги.

Проблема ефективної взаємодії аеропортів та авіакомпаній України є однією з найважливіших в системі цивільної авіації України. Значення цієї проблеми визначається різким падінням попиту на авіаційні перевезення, необхідністю додаткового фінансування на переобладнання аеропортів та повітряних суден авіакомпаній у відповідності з міжнародними вимогами, дотримання норм і правил щодо безпеки польотів і авіаційної безпеки, а також погіршення технічного стану аеропортів та повітряних суден авіакомпаній внаслідок відсутності фінансування на проведення ремонтних робіт. Таким чином, задача забезпечення ефективної взаємодії аеропортів та авіакомпаній України є нагальною проблемою в умовах, що склалися.

Питання аналізу процесу взаємодії аеропортів та авіакомпаній України розглядалися Костроминою Е.В., Кулаєвим Ю.Ф., Ложачевською О.М., Полянською Н.Є., Полянською Н.О., Садловською І.П., Шаповал Н.С. [1–8]. У монографії Кулаєва Ю.Ф. «Экономика гражданской авиации Украины» автором розглянуто основні поняття економіки аеропорту та авіакомпанії [1]. Полянська Н.Є. в своїй монографії «Организация коммерческой работы на воздушном транспорте» розглядає регулювання міжнародного повітряного транспорту та відповідальність при перевезеннях повітряним транспортом, а також диверсифікацію авіапідприємств, взаємодію авіакомпаній та аеропортів з формування комерційного завантаження повітряних суден [2]. Шаповал Н.С. та Полянська Н.Є. в статті [3] запропонували можливі види концесій в аеропорту та розробили модель надання концесії. Садловська І.П. розглядала взаємодію аеропортів і авіакомпаній та стратегії їхнього сумісного розвитку, запропонувала вимоги та основні характеристики економічного розвитку авіатранспортних підприємств з урахуванням особливостей функціонування авіакомпаній та аеропортів [5,6]. Стаття Полянської Н.О. призначена аналізу проблеми, яку розв'язали шляхом державного регулювання на підставі господарських відносин між ДП МА «Бориспіль» й чотирма авіакомпаніями України. З метою покращення цієї ситуації й напрямків розвитку цивільної авіації України пропонується новий механізм, який узгоджений з інтересами основних суб'єктів пасажирських перевезень [8]. У статті Бугайко Д.О., Терещенко А.В. розглянуто проблему співпраці аеропортів з іншими суб'єктами транспортного ринку при виконанні повітряних перевезень та запропоновані шляхи підвищення ефективності взаємодії між цими суб'єктами [9]. Криворучко О.В. проведено дослідження проблем перспективного розвитку та дослідження факторів функціонування хендлінгових компаній відповідно функціям і стратегічним цілям впровадження аеропортових послуг [10]. В роботі Полянської Н.О. запропоновано дослідження механізм спрямований на інтереси визначених авіаційних суб'єктів й розвитку діяльності цивільної авіації України [11].

Проблема якісної взаємодії суб'єктів цивільної авіації в наш час, в умовах нестабільних ринкових відносин є актуальною, оскільки набувають подальшого розвитку відносини хендлінгу та авіакомпанії, що є складовою частиною взаємодії суб'єктів цивільної авіації.

Постановка завдання

Метою статті є дослідження взаємодії хендлінгу та авіакомпаній, що дозволить здійснити діагностику діяльності авіакомпанії в даному аеропорту і, таким чином, в подальшому побудувати співпрацю аеропорту з даною авіакомпанією для задоволення потреб споживачів та досягнення найбільшого ефекту функціонування аеропорту.

Результати та їх обговорення

Слово «хендлінг» утворене від англійського словосполучення ground handling, що означає наземне обслуговування авіарейсів. Тому компанії, що займаються всією наземною діяльністю повітряних суден, називають хендлінговими. Вони виступають в якості єдиного оператора всіх підприємств, що працюють в аеропорту. Під хендлінгом в авіації розуміють комплекс заходів наземного обслуговування авіарейсів.

Хендлінгова компанія – це агент підприємств аеропортового комплексу. Вона працює з авіаперевізниками, заключаючи договір на організацію аеропортового та наземного обслуговування, представляючи інтереси авіакомпаній при взаємовідносинах з підприємствами аеропорту. Всі технологічні процеси координуються службою супервайзерів.

Існують хендлінгові агенти і в бізнес-авіації. Хендлінгові компанії супроводжують та регулюють обслуговування повітряних суден та пасажирів з урахуванням рівня літаків бізнес-класу та VIP-рейсів.

Основними особливостями при обслуговуванні рейсів бізнес-авіації є:

- нерегулярність бізнес-польотів і як наслідок оперативні зміни часу прильоту/вильоту, зміни маршруту тощо;
- необхідність внесення оперативних змін до графіку обслуговування повітряного судна;
- залучення додаткового персоналу при спілкуванні з англомовними екіпажами повітряних суден для усунення мовних проблем при спілкуванні з персоналом аеропортів, що не володіє іноземними мовами;
- візова підтримка для членів екіпажів, що виконують бізнес-рейси;
- підвищені вимоги до безпеки повітряних суден і пасажирів;
- особливі вимоги до бортового харчування, що надається як пасажирам, так і членам екіпажу.

Агенти, що пропонують хендлінгові послуги, для бізнес-авіації здійснюють контроль і координацію усіх етапів обслуговування літака і пасажирів. Представник агента (супервайзер) повністю супроводжує рейс, починаючи з отримання дозволів на переліт і посадку повітряних суден за маршрутом прямування, оперативно вирішує питання, що виникають.

Основними хендлінговими послугами є:

- отримання дозволу на переліт та посадку повітряного судна;
- заправка повітряного судна паливом;
- продаж флайт-плану;
- прибирання та чищення повітряного судна;
- розміщення екіпажу в готелях;

- забезпечення членів екіпажу візою;
- обслуговування пасажирів в VIP-терминалі.

Під час обслуговування рейсів ділової авіації до обов'язків хендлінгової компанії, крім звичайних послуг, можуть додаватися:

- співдія в оперативному отриманні дозволу на переліт та посадку повітряних суден за маршрутом слідування, термінові дозволи;
- організація VIP послуг в аеропортах для пасажирів та членів екіпажу;
- координація дій кетерингу або самостійна доставка живлення на борт;
- візова підтримка для членів екіпажів (оформлення віз в консульському пункті в аеропорту), якщо є відповідний договір з міністерством внутрішніх справ;
- бронювання готелів для членів екіпажів;
- надання транспорту для екіпажу, а при необхідності і для пасажирів бізнес- рейсів;
- координація слотів;
- підготовка брифінгів для екіпажу;
- підтримка упродовж рейсу;
- розрахунок і калькуляція зборів аеропортів тощо.

Слід відмітити наступні хендлінгові компанії, що діють на території України: ТОВ «АХК» Авіахендлінг» (резидент України), «AVIA STAR S.A.» (Панама), ТОВ «AERO AGENTS» Англія (нерезидент), Компанія «Air Link Inter-national, LTD» (Канада), ТОВ «АйСиЕс Хендлінг», ТОВ «ACR Cargo Express» (нерезидент), Компанія «JETEX flight support FZCO» (OAE), Компанія «JET LUX» Англія (нерезидент), Акц. ТОВ «JET WINGS Limited» (Англія), Компанія «Shannon Air Link LTD» (Ірландія), ТОВ «Свіспорт Україна», ТОВ «Челендж Аеро Юкрейн», АО «Челендж Аеро АГ», ТОВ «Челендж Аерокоп-тер» (резидент України), «Stronding Air», ТОВ «Українська хендлінгова компанія».

Наприклад, компанія УкрЕйр Лтд. забезпечує послугами хендлінгу чартерні рейси і рейси корпоративної авіації в будь-якому аеропорту України.

Неповний список пропонованих послуг:

- заправка паливом;
- забезпечення бортовим харчуванням;
- перевезення екіпажу;
- надання кредиту;
- оперативне техобслуговування;
- послуги на рампі;
- митне очищення;
- відпочинок екіпажа в аеропорту;
- готелі для екіпажу;
- дозвіл на проліт території;
- отримання слотів;
- організація послуг з безпеки.

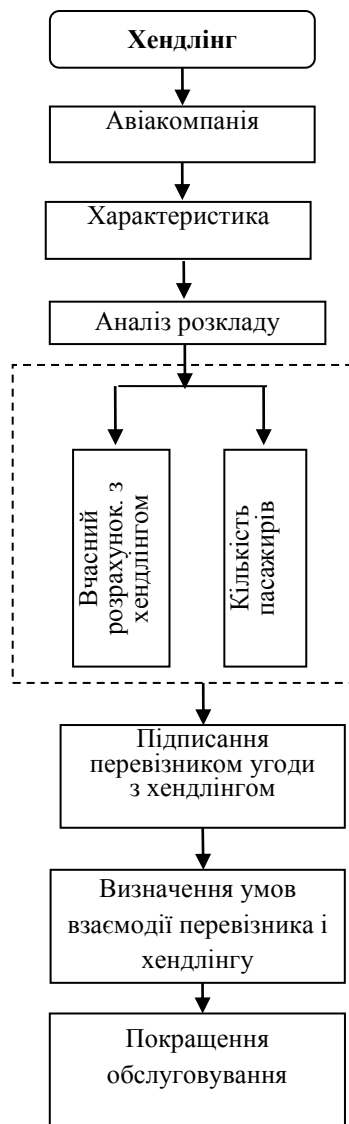
Як можна побачити з неповного списку основних клієнтів:

Міжнародні авіалінії України (Україна); Аеросвіт Українські Авіалінії (Україна); Визз Ейр (Україна); Роза Вітрів (Україна); Українські середземноморські авіалінії (Україна); Аерофлот Норд (Росія); Грузинські Авіалінії (Грузія); Белавія (Білорусь); Оренбурзькі Авіалінії (Росія); Днепроавія (Україна); Донбасаеро (Україна); КД Авіа (Росія); Авіакомпанія Пулково (Росія); Балтик Граунд Сержис (Литва); Ессен Ейр (Киргизстан); Свисспорт Україна; Внуковский авіаремонтний завод ВАРЗ 400 (Росія), компанія досить активно діє на території Східної Європи.

Взаємодія хендлінгу з кожною авіакомпанією відбувається з урахуванням наступних показників, які в комплексі можуть адекватно оцінити діяльність кожної авіакомпанії з даним хендлінгом:

- кількість перевезених пасажирів та обсяги перевезених вантажів за всіма рейсами аеропорту;
- розклад авіакомпанії;
- розрахунок з хендлінгом за встановленими тарифам;
- додаткове обслуговування у встановлених межах без затримки.

При аналізі взаємодії хендлінгу з авіакомпанією розроблено наступну схему (рис.).

Взаємодія хендлінгу та авіакомпанії

Для обраної авіакомпанії подається повна характеристика. Для хендлінгу важливим є зручний розклад, тобто той, коли можна обслужити рейси авіакомпанії. Якщо розклад для хендлінгу не підходить, то розглядаємо наступну авіакомпанію. Якщо розклад рейсів зручний для хендлінгу, то авіакомпанія підписує з хендлінгом угоду про надання обслуговування пасажирів.

Суттєвими факторами взаємодії авіакомпанії та хендлінгу є вчасність розрахунків та кількість обслугованих за минулий місяць пасажирів.

Ці фактори визначають рівень знижок, які авіакомпанія отримує з хендлінгу. Якщо авіакомпанія отримує знижки, то вона набуває статусу постійного клієнту хендлінгу.

Хендлінг постійно повинен проводити дослідження для покращення обслуговування пасажирів, особливих клієнтів (офіційні делегації, інваліди, пасажирів з малими дітьми тощо).

Таким чином, при розгляді всіх авіакомпаній, з якими взаємодіє хендлінговий суб'єкт є можливість сформулювати рейтинг авіакомпаній з боку хендлінгового підприємства та визначити наявність знижок, характер взаємодії з хендлінгом та надання певних бонусів до конкретних свят.

Висновки

Хендлінгові компанії є активними учасниками процесу надання авіаційних послуг і в їхні завдання входить не лише покращення обслуговування існуючих клієнтів з метою задоволення зростаючих потреб, але і залучення нових авіаперевізників. Процеси взаємодії хендлінгових структур аеропорту з авіакомпаніями відносяться до стратегічних процесів аеропорту. Створена схема взаємодії хендлінгу з авіакомпанією виявляє проблемні авіакомпанії і є однією із складових для розробки стратегії розвитку аеропорту.

Список використаної літератури

1. Кулаев Ю. Ф. Экономика гражданской авиации Украины. Монография. – К.: Издательство «Феникс», 2004. – 667 с.
2. Полянская Н. Е. Организация коммерческой работы на воздушном транспорте. – К.: НАУ, 2004. – 320с.
3. Полянская Н.Е., Шаповал Н.С. Умови підвищення економічного потенціалу аеропорту // АВІА – 2003: Матеріали V Міжнародної науково – технічної конференції. – т. V – VI. – К.: НАУ, 2003. – Секція «Економіка та підприємництво». – С.6.86 – 6.89.
4. Ложачевська О.М., Шаповал Н.С. Факторы, влияющие на развитие воздушного транспорта Украины // Економіст. – 2002. – №7. – С. 96 – 97.
5. Садловська І. Методичні рекомендації з формування стратегії розвитку авіатранспортних підприємств// Відомості міністерства транспорту та зв'язку України. – 2005. – №6. – С.12 – 14.
6. Садловська І.П. Формування стратегії економічного розвитку авіатранспортних підприємств: Автореферат дис. ...канд екон.наук: 08.07.04. – К.: НАУ, 2004. – 19 с.
7. Костромина Е.В. Экономика авиаконпании в условиях рынка. – М.: НОУ ВКШ «Авиабизнес», 2002. – 304 с.
8. Ваниек К. Сотрудничество аэропортов с авиаконпаниями в условиях рынка // Аэропорт партнер. – 2005.– №5. – С. 24 – 27.
9. Бугайко Д.О., Терещенко А.В. Взаємодія суб'єктів транспортного ринку в міжнародних аеропортах // Наукоємні технології. – 2009. – № 2. – С. 1–5.

10. Криворучко О.В. Перспективи розвитку хендлінгових компаній на українському ринку авіаційних послуг // Проблеми системного підходу в економіці, 2009, №30. – С. 159–163.

11. Полянська Н.О. Управління державно-приватним партнерством на ринку авіаційних перевезень. Автореферат дис. ...канд екон.наук: 08.00.04. – К.: НАУ, 2009. – 20 с.

Стаття надійшла до редакції 18.10.2012

Исследование взаимодействия субъектов гражданской авиации – хендлингов и авиакомпаний

Паламарчук Ю.А., Шевченко И.В.
Национальный авиационный университет

В статье рассмотрено взаимодействие хендлингов, которые созданы на базе аэропорта и авиакомпаний, разработана схема взаимодействия хендлинга и авиакомпании. Результаты исследования позволят определить рейтинг авиакомпании и оптимальную стратегию деятельности аэропорта.

Ключевые слова: хендлинг, аэропорт, авиакомпания, хендлинговые компании, хендлинговые услуги.

The research of civil aviation subjects – khendling and airlines co-operation

Palamarchuk J., Shevchenko I.
National Aviation University

This article deals with the co-operation of khendling that created on the base of air-port and airlines, the chart khendling and airlines co-operation of is developed. The research results will allow to define rating of airline and optimum strategy of airport activity.

Keywords: khendling, airport, airline, khendling companies, khendling services.